

Література

1. Психологія управління: навчальний посібник / Д. І. Дзвінчук, Н. Г. Діденко, О. К. Любчук та ін. / За заг. ред. Д. І. Дзвінчука. – К.: ТОВ «СІК ГРУПІ УКРАЇНА», 2013. – 293 с.
2. Карамушка Л. М. Психологія освітнього менеджменту: навч. посіб. / Л. М. Карамушка – К. : Либідь, 2004. – 424 с.
3. Куньч З. Й. Універсальний словник української мови / З. Й. Куньч. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 848 с.
4. Орбан-Лембрик О. Е. Психологія управління: посібник / О. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2003. – 568 с. – (Альма-матер).
5. Педагогика. Большая современная энциклопедия / сост. Е. С. Рапацевич. – Мн.: – Соврем. слово, 2005. – 720 с.

УДК 37.091.12:005.963(477.43)

Боднар С. О.

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ДНЗ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ПТО

Поява високих вимог до сучасних фахівців, пов'язаних із розвитком науки, техніки, технологій та гуманістичними змінами у суспільстві, сучасне динамічне середовище, яке потребує підготовки фахівців, здатних адаптуватися до його особливостей, працювати за умов, коли інформація оновлюється з небаченою раніше швидкістю – ось основні причини застосування інноваційних форм розвитку професійної компетентності педагогічних працівників у ДНЗ «Подільський центр ПТО».

Це потребує зміни пріоритетів у сфері освіти, теоретичної і методичної підготовки кадрів до реалізації компетентнісного підходу в системі педагогічної освіти, в тому числі в професійно-технічній освіті. Компетентність фахівця об'єктивно набуває все більшої актуальності завдяки ускладненню і постійному розширенню соціального досвіду, сфери освітніх послуг, появі інноваційних технологій, зростаючому рівню запитів соціуму [1].

Серед головних завдань професійно-технічної освіти є створення інноваційної педагогічної системи з такою організацією навчально-виробничого та виховного процесів, яка б максимально повно сприяла розвитку продуктивно мислячої, творчої особистості, задоволенню її потреб у самопізнанні, творчому самовдосконаленні, самореалізації, особистісному та професійному самовизначенні [7].

Успіх у вирішенні цього завдання значною мірою визначається знаннями, творчим потенціалом, професійною майстерністю, загальною педагогічною культурою педагога. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема підвищення кваліфікації і професійної компетентності кожного педагога, розвиток і підвищення творчого потенціалу педагогічного колективу в цілому, досягнення оптимальних результатів у навчанні, вихованні і розвитку учнів [4].

Науково-методична робота є однією з важливих ланок управління ДНЗ «Подільський центр ПТО», яка в першу чергу пов'язана з розвитком професіоналізму педагога, що знаходить своє вираження у результатах навчально-виробничого процесу, а також необхідністю розв'язання протиріч, що гальмують процес підвищення професійної компетентності педагога.

Особливо актуальною проблема самоосвіти педагогів стала в умовах інформаційного суспільства, де доступ до інформації, вміння працювати з нею є ключовими. Інформаційне суспільство характеризується як суспільство знання, де

особливу роль відіграє процес трансформації інформації в знання. Тому сучасна система освіти вимагає від педагогів постійного вдосконалення знань. Знання можна отримувати різними способами [3].

Керуючись у практичній діяльності нормативно-методичними документами, спрямованими на модернізацію професійно-технічної освіти, зокрема інформатизацію навчального закладу та навчального процесу, входженню в єдиний інформаційний простір, Інформаційна служба (далі ІС) ДНЗ «Подільський центр ПТО» вжила ряд заходів щодо розширення інформаційного простору навчального закладу, забезпечення інформаційних потреб усіх користувачів освітніми послугами і тих, хто їх надає, створення дидактичного інформаційного простору, сприяння впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес, створенню електронних програмних засобів навчання, використанню медіазасобів у педагогічній праці, навчальному процесі та в позаурочній діяльності.

Багато педагогів трактують свою роботу як певний набір документів зібраний на комп'ютері. Такий підхід має право на існування, але він застарілий. Упродовж останніх років інтернет отримав дуже великого поширення, а аудиторія його настільки виросла, що неоприлюднене в інтернеті у вигляді блогу педагога можна вважати “недоробленим”. Сотні людей не матимуть змоги знайти блог конкретного педагога Центру, не зможуть оцінити його відповідно до заслуг, прокоментувати його, скористатися передовими педагогічними ідеями тощо. Такі матеріали, які розміщено в теці на комп'ютері не являтимуть ніякої цінності ні для педагога, ні для громадськості – ось основа мотиваційного підґрунтя в роботі методичної служби з педагогами Центру [5].

Як результат, 75% педагогів ДНЗ «Подільський центр професійно-технічної освіти» мають власні блоги (он-лайнві щоденники), що є також середовищем для спілкування, обміну думками, співпраці. Зрештою блог – це принципово новий світ для навчання, де кожен: чи то користувач, чи автор можуть легко досягнути своєї мети або цілі.

Модернізація професійно-технічної освіти змушує по-новому поглянути і на інноваційні форми розвитку професійної компетенції педагогів, а також шукати ефективні форми оцінювання його педагогічної і науково-методичної діяльності. Однією з таких форм є портфоліо педагога [6].

Методична служба ДНЗ «Подільський центр професійно-технічної освіти» чітко окреслює необхідність постійно контролювати процес і результати діяльності кожного педагогічного працівника Центру, адже без цього складно своєчасно коригувати зроблене у такому великому професійно-технічному навчальному закладі, давати йому оцінку, удосконалювати роботу окремого педагога, зокрема, та методичну в цілому.

Головним призначенням портфоліо є демонстрація найважливіших результатів практичної діяльності педагога (реалізовані проекти, участь в олімпіадах, конкурсах фахової майстерності, професійних виставках, творчих роботах, дослідно-експериментальній роботі та ін.).

Корисно використовувати кожну можливість поділитися досвідом або взяти участь у вивченні досвіду іншого педагога. А тому беручи орієнтацію на самооцінку і рефлексію, портфоліо в нашому навчальному закладі є мотиваційною основою діяльності педагога і сприяє його особистісному розвитку, стимулюючи до самоосвіти й удосконалення професійної компетентності [2].

Як показує практика, спектр діяльності педагога професійно-технічної освіти настільки широкий, що іноді зібрати всі результати навчально-виробничої, виховної та позаурочної діяльності в одному документі просто неможливо. Тому на допомогу

педагогам Центру надаються методичні рекомендації зі структури «Портфеля успіху», який заповнюється систематично, поступово та відповідно до заданих розділів, що відображають усі сфери діяльності педагога професійно-технічної освіти.

Література

1. Головінов В. Професійно-технічна освіта в умовах світової та вітчизняної фінансово-економічної кризи. Проблеми старі – виклики нові / В. Головін // Професійно-технічна освіта. – 2008. – № 4. – С. 3–7.
2. Національна доктрина розвитку освіти // II Всеукраїнський з'їзд працівників освіти. – К., 2001. – 142 с.
3. Пахомова Є. М., Дуганова Л. П. Вчитель у професійному конкурсі: навчально-методичний посібник. – М.: АПКіППРО, 2006. – 168 с.
4. Радкевич В. Соціальне партнерство як чинник розвитку ПТНЗ в регіоні \ В. Радкевич // Професійно-технічна освіта. – 2004. – №2. – С. 12–13.
5. Селевко Г. К. Альтернативні педагогічні технології. – М.: НДІ шкільних технологій, 2005. – 224 с.
6. Тевлін Б. Л. Професійна підготовка вчителів. – Харків: Видавнича група «Основа», 2006. – 192 с.
7. Шевчук Л. І. Розвиток професійної компетентності педагогів закладів профтехосвіти у системі неперервної професійної освіти / Л. І. Шевчук // Наука і сучасність: Зб. наук. праць. – К.: Логос, 1999. – ч. IV. – С. 319–325.

УДК 371.011

Брик Р. С.

ІМІДЖ ВЧИТЕЛЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПЕДАГОГІЧНОГО ВПЛИВУ

Постановка проблеми. Професія педагога особлива, вчителі - це ті люди, які завжди у полі зору, поряд з якими постійно знаходяться батьки, учні, колеги. Про імідж вчителя як у нашому суспільстві, так і окремо у освітньому середовищі, раніше не прийнято було говорити. Важливим показником якості сучасної освіти в умовах її модернізації є гуманістичний характер взаємодії вчителя і учнів у навчально-виховному процесі. У виборі педагогічного інструментарію, яким забезпечується суб'єкт-суб'єктна взаємодія в шкільному освітньому середовищі, важливе місце відводиться професійному іміджу вчителя, а вміння створити позитивний імідж виступає важливим показником його педагогічної майстерності. Демократизація суспільства та динамізм розвитку системи освіти вимагають формування іміджу педагога. Саме тому в сучасній педагогічній теорії і практиці зростає необхідність наукового вивчення проблеми іміджу педагога.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням теоретико-методологічних аспектів іміджу займалися як вітчизняні так і зарубіжні науковці та дослідники: концептуальні засади та практичний інструментарій іміджології (П. Берд, Л. Браун, Ф. Джефкінс, А. Панасюк, В. Шепель); сутність професійного іміджу фахівця та особливості його ефективної самопрезентації (І. Альохіна, В. Бебик, М. Вудкок, Ф. Кузін, Д. Френсіс); формування педагогічного іміджу та «професійного образу Я» майбутнього педагога (І. Володарська, Н. Гузій, А. Морозов, С. Панчук, О. Чебикін). Різні аспекти формування іміджу педагога представлено в дисертаційних працях таких науковців, як А. Калюжний (соціально-психологічні основи іміджу вчителя), А. Кононенко (психологічні складові індивідуального іміджу сучасного педагога), В. Черепанова (формування індивідуального іміджу педагога як засіб реалізації гуманістичної концепції освіти), М. Варданян (імідж педагога як чинник збереження здоров'я суб'єктів освітнього процесу в основній школі) та ін.